

NISKASET

Niskasten sukuseuran
jäsenlehti 2/2020

*Hyvää Joulua ja
Hyvää Uutta Vuotta 2021*

Puheenjohtajan palsta

Arvokas ikääntyminen – onni on vanheta

Alkukesästä tyhjensin ulkovaraston vanhoista loppuun kuluneista vaatteista, jotka olivat kertyneet viidenkymmenen vuoden aikana. Mitään en ollut heittänyt menemään, vaikka asuntoakin olin muuttanut useita kertoja. Vaatteita lajitellessa jouduin miettimään, mitä säästän ja mistä on päästävä eroon. Kaikki meni – ei sentään. SUOMI-verkarin ja sinisen urheilupaidan, jonka rinnassa siniristilippu, jätin muistoksi 70-luvulta. Lopulta toistakymmentä sakkia vein lajitteluasemalle. Muuta roinaa lajiteltavaksi jäi vielä ensi kesällekin. Tästä käytetään nimitystä kuolinsiivous. Sana kuulostaa kamalalta, mutta sen ei ole tarkoitus olla surullista. Elämän kuuluu jatkua kuolinsiivouksen jälkeenkin. Siivous on hyvä tapa karsia tavaroita jo nuorenakin.

Vuodesta 1954 lähtien Suomessa on vietetty lokakuun alussa Vanhustenviikkoa – tänä vuonna teemalla Onni on vanheta. Vuoden 2019 lopussa Suomessa oli 100 vuotta täyttäneitä naisia 756 ja miehiä 152.

Vanhus, ikäihminen, seniori, elämää nähnyt. Vanhus on sinänsä kaunis nimitys, mutta monet mieltävät itsensä vanhuksiksi vasta kahdeksankymppien korvilla, jos silloinkaan. Ikääntyviltä odotetaan reipasta vanhenemista. Pitää pysyä terveenä, aktiivisena ja itsellisenä. Viisikymppiset sodan käyneet miehet ja ankaran työn rasittamat naiset näyttivät 60-luvulla vanhuksilta. Monet heistä eivät ehtineet eläkeikään. Ajat ovat muuttuneet. Eliniän pidentyminen on ollut upea saavutus.

Leipuri-tädilläni oli tapana hokea pitkoja letittäessä lorua: Vanhuus tulla vattoo, nuoruus poijes kattoo. Ei tee mieli hyppyyn, kun posket männöö ryppyyn. Nuorentuminen ei ole mahdollista, mutta hitaampi vanheneminen on. Työelämän jäätyä taakse aikaa sosiaaliseen kanssakäymiseen, harrastuksiin ja itselle mieluisten asioiden tekemiseen on enemmän. Näin muisti ja aivot pysyvät vireinä.

Muita terveyttä edistäviä seikkoja ovat normaali-painoisuus, runsas kasvisten käyttö ruuanlaitossa sekä säännöllinen liikunta.

Ikääntyminen tuo tullessaan erilaisia vaivoja. Keran vanhahko potilas oli lääkäriasemalla tutkimuksessa. Lääkäri teki kaikki mahdolliset kokeet eikä löytänyt, mistä potilaan vaivat johtuivat. Lopulta hän mietteissään sanoi: ”Johtuukohan se alkoholista?” Siihen potilas vastasi: ”Ei se mitään, minä voin kyllä tulla, sitten kun tohtori ei ole ottanut.” Runsa alkoholin käyttö ei ole hyväksi ikäihmisille – eikä lääkärillekään!

Sukuseuramme jäsenten keski-ikä on 69 vuotta. Seuramme vanhojen sääntöjen mukaan jäseneksi liittymisen ikäraja oli 18 vuotta. Uusissa, voimassa olevissa säännöissä ikärajaa ei ole. Kodeissa lapset oppivat perheen tavat ja arvot, vanhempien ja isovanhempien kunnioittamisen, suvun perinteet ja omat sukujuuret. Nuorikin on yksi jäsen sukupolvien ketjussa. Sukuseuran jäseneksi liittyminen virallistaa ketjuun kuulumisen. Jäsenmaksutulot ovat tavattoman tärkeät seuran tulevaisuudelle. Kannustetaan nuoria mukaan sukuseuran toimintaan. Kootaan nuorista jäsenistä tiimi, joka toimittaa omat sivunsa jo kevään jäsenlehteen!

Vielä yksi ajatus: Itse kunkin eletyillä päivillä on ollut jokin tietty tarkoitus. Jäljellä olevat päivät ovat elämisen arvoisia.

***Siunattua Vapahtajan syntymäjuhlaa
sekä mitä parhainta menestystä,
terveyttä ja onnea tulevalle vuodelle!***

Jouko Niskanen
Sotkamo

SUVUN JUHLA

Raamatun maailmassa perhe ja suku olivat erityisen tärkeitä. Ne olivat keskeisiä instituutioita, koska esimerkiksi valtiot olivat heikkoja ja kykenemättömiä pitämään huolta kansalaisistaan. Ihmisten turvana olivat siis läheiset ihmiset ja suku.

Jouluevankeliumissakin tulee esille suvun merkitys. Jeesuksen laillisesta isästä, Joosefista sanotaan, että "hän kuului Daavidin sukuun". Tämän suvun yhteyteen Jeesuskin siis liittyi, vaikka hän "sikisi Pyhästä Hengestä".

Pyhässä Kirjassamme on runsaasti sukuluetteloita, jotka raamatunlukija usein ohittaa pelkällä vilkaisulla. Niillä on kuitenkin oma sanomansa. Ne kertoivat ihmisille muun muassa siitä, mikä oli heidän asemansa kokonaisuudessa.

Sekä Matteuksen että Luukkaan evankeliumeista löytyy Jeesuksen sukuluettelo. Vaikka Herramme oli kuninkaallista Daavidin sukua, tämä ei tarkoittanut, että tuo suku olisi jotenkin muita parempi. Esi-isät Daavid ja Salomo lankesivat monin tavoin. Sukuluetteloissa mainitaan myös monia julkisyntisiä. Joka suvulla on omat "mustat lampaansa"!

Antamalla Poikansa syntyä puutteellisen ihmissuvun jäseneksi Jumala osoitti käsittämättömän armonsä ja rakkautensa meitä ihmisiä kohtaan. Kun me ihmiset katsomme ihaillen sellaista, mikä on hyvää, kaunista ja virheetöntä, Jumala katsoo rakkauden silmillä sitä, mikä on särkynyttä, heikkoa ja langennutta. Hän katsoo meidän puoleemme. Kristus tuli meidän tähtemme köyhäksi, että me hänen köyhyydestään rikastuisimme.

Meidänkin aikanamme joulu on useimmille perheen ja suvun juhla. Häinkin, joka viettää juhlaa yksin varmaan muistelee läheisiään – pois menneitä tai kaukana olevia. Haudoilla käynti on keskeinen osa juhlaamme. Rakkaittemme kumpujen luona

muistamme heidän ohellaan omaa paikkaamme sukupolvien ketjussa. Tunnemme, ettemme ole irrallisia olentoja, vaan kuulumme suurempaan kokonaisuuteen.

Joulun varsinainen sanoma kaikille ihmisille - myös sinulle ja minulle - julistaa: Meille on syntynyt Vapahtaja! Pimeytemme loistaa toivon valo! Joulun Herraan uskoessamme saamme liittyä hänen valittuun sukuunsa, ikuisen elämän perillisten joukkoon. Tästä sanomasta saamme jouluna kiittää Jumalaa ja myös välittää sitä sanoin ja teoin toisillemme.

Siunattua joulun juhlaa sekä onnellista uutta vuotta jäsenlehtemme lukijoille!

Hannu Niskanen

Erkki Johannes Niskanen – MÄÄRÄTIETOINEN MIES VANTAALTA

Elokuisessa sukuseuran hallituksen kokouksessa puheenjohtaja esitti toiveen, että seuraavassa jäsenlehdessämme olisi kirjoitus Vantaalla asuvasta **Erkki J Niskasesta**. Otin tehtävän vastaan ja sain yhteystiedot. Koronaviruksen jyllätessä viisainta oli hoitaa haastattelu puhelimitse. Soittooni vastasi puoliso **Vuokko**, joka asiani kuultuaan vei puhelimen kamarin puolelle, jossa vähän kylmää saanut haastateltava oli lepäilemässä. Flunssaoireet eivät kuitenkaan tuntuneet haittaavan, pikemminkin juttelu vaikutti piristävän. Asioita ei tarvinnut onkia; kerrottavaa tuli runsaasti ja sujuvasti selkeällä, miellyttävällä äänellä.

Aloitimme jutun Säuineisessä 16. toukokuuta 1929 syntyneen Erkki Johanneksen keväisistä 91-vuotisjuhlista. Vaikka kokoontumisrajoitukset influenssa-aallon takia olivat voimassa, syntymäpäivät eivät päässeet unohtumaan. Tytär perheineen oli järjestänyt yllätyksen. Juhlapäivän sää oli lämmin ja aurinkoinen, joten omalla pihamaalla voitiin juhlia päivänsankaria turvallisesti herkutellen ja yhdessäolosta nauttien. Erkki J kertoo olleensa yllätynyt ja todella tyytyväinen juhlintaan. Kun vuotta aiemmin oli tullut 90 vuotta täyteen, juhlat olivat olleet suuret. Vieraita oli ollut noin 50; perheenjäseniä, sukulaisia ja ystäviä eri puolilta Suomea sekä naapureita ja tuttavvia.

Erkki J Niskanen on mies, joka on vaikuttanut monella alalla ja monessa paikassa. Määrätietoisesti ja sitkeästi hän on raivannut itselleen ja läheisilleen merkittävän aseman yhteiskunnassa. Henkilökohtaisesti en haastateltavaani ole tavannut, mutta puhelinkeskustelussa sain tutustua mieheen, jolla asiat tuntuvat olleen ja ovat edelleen hallussa. Täsmälliset ja runsaat numerotiedot, kuten päivämäärät, summat, lukumäärät ja tilavuudet, löytyivät kakistelemtatta. Samoin oli nimien laita. Täytyy vain ihmetellä, miten kirkkaina asiat ovat hänellä mielessä.

Paljon on tämänkin lehden lukijoissa niitä, jotka tuntevat Erkki J:n ja hänen elämänvaihteensa mm. hänen julkaisemansa omaelämäkerran (**Automiehen poika**) tai sukuseuratoiminnan perusteella. Mutta hänen itse ohjailemansa ja toteuttamansa elämäntaival on kuitenkin sen arvoinen, että ansaitsee tulla kerrotuksi uudelleen ja niillekin, joille elämänvaiheet tarjoavat uutta tietoa.

Vuodet koulutiellä

Saimi ja Toivo Niskasen esikoispoika Erkki Johannes meni kuusivuotiaana läheiseen alakouluun. Alku ei kuitenkaan sujunut kitkatta. Tyytymättöminä **Taavi**-nimisen opettajan toiminnan tuloksiin äiti ja poika päättivät yhteistuumin vaihtaa koulua. Kahden seuraavan vuoden aikana tulokset paranivat siinä määrin, että Erkki sai luvan pyrkiä oppikouluun. **Juankosken yhteiskoulun** ovet avautuivat hänelle pääsykokeiden jälkeen. Muutaman vuoden päästä omien sanojensa mukaan ”rohkeakasvuinen” (187 cm) poika alkoi tuntea olonsa vastenmieliseksi lyhempien keskikoululaisten joukossa. Kolme luokkaa riitti. Toimettomaksi ei silti tarvinnut jäädä, sillä kotona oli yllin kyllin töitä isän apuna autohommissa. Pienen harkintavaiheen jälkeen poika kuitenkin jatkoi koulunkäyntiään Nurmeksien **yhteislyseossa**, jossa oli

Voittoisan Jyry-koiran palkintoja kertyi aikamoinen.

lukio ja lukioluokkalaisten joukossa muitakin aikamiehen kokoisia. Kun keskikoulu oli käyty, oli edessä armeijaan meno. Autoista kiinnostunut poika pääsikin suorittamaan asepalvelusta toivomaansa paikkaan: autoporukkaan. Armeija-aikaa kesti reserviupseerikouluineen 11 kuukautta, minkä jälkeen Erkki siirtyi siviiliin reservin vänrikkinä. Myöhemmin hänet on ylennetty luutnantiksi.

Säyneisessä autokuskin työt odottivat kotiutujaa. Työstä isä ei kuitenkaan palkkaa maksanut, vaan piti työntekoa koulunkäyntimaksujen ja elatuksen korvaamisena. Kolme vuotta poika ajoi palkatta isän kuorma-autoja. Erkin mieleen oli tänä aikana kuitenkin tullut muita suunnitelmia. Jo kansakoulusta tuttu ja vajaan kymmenen kilometrin päässä asuva **Hilkka** oli alkanut kiinnostaa. Nuoret alkoivat seurustella ja menivät kihloihin. Hilkka pääsi opettajaseminaariin ja valmistui kansakoulunopettajaksi. Kolmen vuoden kihlausajan

jälkeen he menivät naimisiin vuonna 1951. Näihin aikoihin Erkki lisäsi nimeensä J:n (Johannes), kun kuuden Erkki Niskasen postit alkoivat mennä sekaisin pienessä Säyneisen pitäjässä, teitä ja talonnumeroita kun ei vielä silloin käytetty. Kimmokkeeksi Erkin lähdölle opiskelemaan tuli eräs isän loukkaava kommentti. Poika oli ollut kuljettamassa raskasta tukkikuormaa, kun autosta olivat särkyneet pyörän laakerit. ”Sinä se särjet vehkeitä enemmän kuin kylän sällit”, oli isä tokaissut. Se sattui. Silloin Erkki sanoi ajatelleensa, ettei aja enää vaan valitsee toisen uran. Hän päätti lähteä opiskelemaan. Yhteydet isään saivat särön, mutta eivät kuitenkaan kokonaan katkenneet.

Erkki J pyrki ja pääsikin **Tampereen teknillisen oppilaitoksen** autoteknikkolinjalle. Opintolainoja ei tarvittu, sillä Erkillä oli säästössä 50 000 mk rahaa, jonka rahauudistus muutti sitten 500 markaksi. Summa oli karttunut jalkavammasta saaduista vakuutusrahoista sekä Erkin tekemistä omista hommista isän antamien töiden lisäksi. Säästäväisenä miehenä kaikki oli mennyt tilille. Teknikkoulutus oli kolmen vuoden mittainen, ja saman ajan Hilkka-vaimo oli opettajana **Haapajärvellä**. Kesälomien aikana siellä tarjoutui kuorma- ja linja-autokortin hankkineelle Erkillekin töitä ja ansiotuloja. Tänä aikana perheeseen syntyi ensimmäinen lapsi, tytär.

Vakuutusmiesvuodet

Vastavalmistunut autoteknikko muutti vuonna 1954 perheineen Helsinkiin, sillä Erkki J oli saanut huoltopäällikön paikan **S P J Keinäsen** autoliikkeestä. Puolentoista vuoden päästä tuli kuitenkin potkut. Asiaa ei potkittavan tarvitse hävetä, kun syy selviää. Liike oli saanut myytäväkseen Erkki J:n isän Jaguar-merkkisen henkilöauton. Se meni heti kaupaksi, olihan auto suosittu Etelä-Suomen hyvillä kaduilla ja teillä. Liikkeen johtaja pyysi kaupparahoja itselleen lainaksi. Erkki J ei tähän kuitenkaan suostunut, vaan kehotti soittamaan isälle. Johtaja ei soittanut, vaan antoi huoltopäällikölleen potkut.

Kesähuvila kuvastuu Karisjärveen

Niskasten sukuseura ry 20 v 2000 - 2020

Tämän jälkeen Erkki J ansaitsi elantonsa ostamalla käytettyjä Renaulteja myymällä ne kunnostuksen jälkeen. Kauppa kävi hyvin. Myyntipaikkana oli Rautatientori Helsingin keskustassa, maamerkinään Aleksis Kiven patsas.

Autojenmyyntivaihetta seurasivat vakuutusyhtiövuodet, joita kertyikin yhteensä 35 vuotta. **Pohjayhtymän** autovahinkotarkastajan toimi aloitti vakuutusalatyöskentelyn. Erkki J:n siellä ollessa markkinoille tuli uusi vakuutusmuoto – vastuuvakuutus. Niiden myynnissä hän osoitti taitavuutensa: hän osasi markkinoida. Hyvä esimerkki tästä oli idea hankkia lupa päästä sairaanhoitajien yhteistilaisuuteen esittelemään vakuutusta, jolloin samana iltana hän sai myydyksi 117 vastuuvakuutusta. Sellaista työntekijää ei olisi haluttu päästää lähtemään, mutta uusi paikka oli jo katsottuna valmiiksi **Aarni – Liikenteessä**. Sieltä Erkki J siirtyi pisimpään (26 vuotta) palvelemaansa **A-Vakuutukseen**. Hakija sai helposti läpi palkkatoiveensa; ura oli nousussa. Ja nousu jatkui, kun Erkki J siirtyi viimeiseksi jääneeseen toimipaikkaansa **Sampo-yhtiöön**. Yritysmyyntipäällikön töitä kesti siellä kahdeksan vuotta, kunnes selkävamma esti työn jatkamisen. ”Tällä selällä ei tarvitse tehdä päiväkään töitä”, oli lääkäri tarkastuksessa sanonut. Työvuodet olivat takana, ja eläkkeelle pääsy tuntui hyvältä. Oli helppo siirtyä nauttimaan työvuosien tuloksista: taloudelliset asiat olivat kunnossa ja asuinolot järjestyksessä.

Calahondan lomakodin maisemia.

Vapaana työhuolista

Vantaalla perheeseen oli syntynyt kolme lasta lisää. Erkki J puhuu lämpimästi neljästä lapsestaan, **Erjasta**, kaksoisistaan **Sirpasta** ja **Jyrkistä** sekä **Eero-rosta** ja heidän perheistään. He kaikki ovat saaneet hyvän koulutuksen ja menestyneet elämässään. Sen tarkemmin isä ei esittele heidän aikaansaannoksiaan, ”ettei tuntuisi turhalta kehuskelulta”.

Parhaana aikana perheensä elämässä Erkki J muistelee heidän kesämökkiaikaansa. Hilka ja Erkki J hankkivat kauniin rakennuspaikan Pusulasta Karisjärven rannalta, ja siitä alkoivat rakentamisen vuodet. Rakennukset ja mukavuudet lisääntyivät vuosien varrella kaiken aikaa. Huvilalla vietettiin pitkiä aikoja; siellä lapsilla oli tilaa temmeltää, ja sieltä isän oli lyhyt matka (n.60 km) käydä Helsingissä töissä.

Vuonna 1991 Erkki J jäi eläkkeelle. Nyt oli harrastusten aika. Vielä työssä ollessaan Erkki J oli ollut innokas metsästäjä. Osan kesälomistaan hän oli siirtänyt syksyyn ja saattoi näin viettää pitkiäkin aikoja metsällä. Eläkeläisenä tähän harrastukseen tuli lisää aikaa. Erkki J:n käyttövalio koiria **Jyry** oli varsin voittoisa ajokilpailuissa toisensa jälkeen. Vantaan Vapaalaan rakennuttamansa omakotitalon asukkaat Hilka ja Erkki J kiinnostuivat talvenvietosta etelässä. Niinpä he hankkivatkin toisen kodin Espanjan Aurinkorannikolta **Calahondasta**. Ajankäyttö eri kotien välillä jakaantui lähes tasan: talvikaudet Espanjassa ja kesäkaudet Suomessa. Calahondassa oli lähellä myös mahdollisuus golfin pelaamiseen. Kaksi vuotta Erkki J sanoi harjoitelleensa lajia ja pelanneensa sitä 15 vuotta. Espanjassa Erkki J:tä kohtasi suru: Hilka-vaimo menehtyi äkillisesti sairauskohtaukseen vuonna 2000.

Vireä niskaslainen

Vantaalla asuminen on viime vuosina ollut valitseva elämänmuoto. Uusi puoliso **Vuokko** tuli Erkki J:n elämään golfin kautta. Toisensa he tapasivat Espanjassa yhteisten ystävien luona. Har-

rastus tarjosi tilaisuuksia tapaamiseen, ja Erkki J kertoo ihailleensa Vuokon golf-taitoja. Vantaalla pariskunta asuu yhdessä, välillä Vuokon omistamassa kodissa, mutta enimmäkseen Erkki J:n omakotitalossa. Asumista helpottaa, kun ison pihan hoito on uskottu huolelliselle pihanhoitajalle ja siivouksesta vastaa palkattu ulkopuolinen. Ruuan he valmistavat itse, ja Erkki J kehuukin Vuokon ruuanlaittotaitoja. Pariskunta nauttii eläkkeellä olon mukavuudesta ja helpoudesta. Jokaisena päivänä heidän ohjelmaansa on kuulunut lenkillä käynti. Aiemmin ne olivat 5–10 kilometrin mittaisia, mutta ovat nykyään lyhentyneet siitä pariin, kolmeen kilometriin. Lenkeistä on tarkka kirjanpito; mikä ja kuinka pitkä lenkki tehtiin. Täytyy olla todella hyvä syy, että ulkoilu jää väliin. Syy lenkien lyhentymiseen on Erkki J:n kaksi vuotta sitten saama toispuolihalvaus, lievähkö, kuten hän itse sanoo. Hyvän hoidon ja Vuokko-puolison jatkaviikkoisen, tunninmittaisen hieronnan ansiosta kahvikuppi pysyy jo vammautuneessa kädessä. Liikkumisessa Erkki J varmuuden vuoksi käyttää turvanaan kuitenkin rollaattoria.

Kun tiedustelin haastateltavaltani hänen energisyytensä salaisuutta, kaikkein tärkeimpänä tekijänä hän piti liikuntaa. Sitä hän on harrastanut koko ikänsä. Jo nuorena Erkki J oli menestynyt urheilija. Säyneisen pieni pitäjä menestyi erinomaisesti isompien joukossa, kun siellä oli hänenlaisiaan nuoria. Pesäpallo, pituushyppy (623 cm) ja 100 m:n juoksu (11,9 s) olivat hänen parhaat lajinsa. Tulokset ovat kovat, varsinkin kun ottaa huomioon, että

ne ovat syntyneet Erkki J:n ollessa 17-vuotias ja vielä harjoittelematta, kun töiltä ei jäänyt siihen aikaa. Toinen merkittävä tekijä hänen toimeliaisuuteensa on raittius. Erkki ei ole koskaan tupakoinut eikä juopotellut. Ensimmäisen kerran elämässään hän sanoo maistaneensa alkoholia 33-vuotiaana eikä ole koskaan ollut humalassa.

Niskaslaisuudestaan Erkki J on aina ollut ylpeä. Tähän sukuun kuuluvat ovat hänen mielestään kunnon kansalaisia. Hänen havaintonsa mukaan tämännimisiä ei rikosuutisissa ole mainittu kuin yhden ainoan kerran. Kun sukuseuratoimintaa aikanaan suunniteltiin, Erkki J kertoo olleensa vankesti asian kannalla. Epäilijöitä riitti, mutta onneksi sukuseuran perustamisen kannattajia oli heitä enemmän. Sukupäivät ovat hänen mielestään tärkeitä tapaamispaikkoja eri puolilla asuville, sukuun kuuluville. Sukutapaamisiin hän on osallistunut useita kertoja, onpa ollut puolisonsa Vuokon kanssa pääjärjestäjänäkin Juankosken sukupäiville.

Teksti: Varpu Taanila

Kuvat: Erkki J Niskasen kotialbumi

Vantaan omakotitalossa on tilaa sisällä ja pihalla.

Jouluaattona sukuloimaan

Minä Erkki Johannes olin niin Keinästen kuin Niskastenkin oman sukupolveni esi-koinen. Olin tietenkin kaikkien silmäterä ja narrattava. Kun suku-loiminen perheen pienenä ollessa kuuluu suurten kirkollisten ym. juhlien yhte-yeen, olivat vanhempani sopineet mei-dän kolmen hengen per-heen vierailun mummon ja ukin kotiin jou-lun aatoksi. En muista mitään, millä kuljimme kylään, mitä lah-joja pukki toi. Ei ole jäänyt mieleeni, oli-ko vuosien varrella ol-lut mitään puhetta tästä jouluaatosta.

Jännittyneenä odotin pukkia, niin kuin lapset odottavat. Pukista varsinkin Veikko ja Viljo varmaan olivat se-pittäneet kaikenlaisia kauhujuttuja. Mitä pukki tekee lapsille, jotka ovat olleet tuhmia kuluneen vuoden aikana. Saattaapa tuoda piiskapaketin.

Joulupukki alkoi eteisessä ylipitkän odotuksen jälkeen soittaa aisakelloa. Silloin tämä poika lähti. Seinän vierustalla oli sivusta levitettävä puusän-ky, joka oli päivän ajaksi työnnetty kapeampaan asentoonsa ja päälle oli kasattu sängylle yöksi levitettävät petivaatteet. Niiden päällä oli peit-

teenä raanu. Joulupukki lähestyi minua puhuen tietysti jotakin rauhoittavaa, joita puheita en varmaan kuunnellut enkä muista sanaa-kaan. Työntäydyin petivaatteiden ja hirsiseinän väliseen rakoon naama alaspäin ja itkin niin kovasti par-kuen kuin vain tuon ikäinen poika voi huu-taa. Hain itselle-ni turvapaikan, mikä ei var-masti ole jäänyt pitkäaikaiseksi, sillä Toivo Einari on kopannut sy-liinsä ja komenta-nut huutajan hilje-nemään. Koska en tiedä vuotta, minkä vuoden jouluaatosta on kyse, en tiedä, oliko Anja neljäntenä mukanam-me, mutta todennäköisesti oli, koska ikäeromme on 3 v. 1 kk ja 21 pv.

Olen ehkä tuona aattona ollut n. 5-vuotias. Tuskin 3-vuotias muistaa, vaikka pelkäsi itseään 101-vuo-tiasta poron kuljettajaa. Edellä kertomani on en-simmäinen eli vanhin muistiini jäänyt tapahtuma. Mitä me opimme tästä?

*Erkki J. Niskasen kirjasta:
Automiehen poika*

In memoriam

Paavo Niskanen 1953 – 2019

Paavo syntyi Pielavedellä sisarusparven toiseksi lapseksi vuonna 1953. Hän kuoli Pielavedellä lokakuussa 2019.

Paavolle nuoruus ja elämänhalu oli kaikki kaikessa: hän eli täysillä.

Paavo lähti 14-vuotiaana kodista "tsuppariksi" Lo-hirannan leipomoon. Hän jakoi leivät kauppoihin kolmipyöräisellä kärryllä ja toi usein tuliaisina leivonnaisia Kallioniemeen. Pudotin joskus isoveljen tuoman lakkatortun hiekkaan – arvaa harmittiko. Pave jakoi töissä oppimiaan leipomiskikkoja mielellään eteenpäin, senkin, miten kahta leipää vai-vataan samanaikaisesti.

Paavo oli kunnon erämies ja viihtyi luonnossa, mikä näkyi hänen harrastuksissaan. Metsästyska-veri Pate-koira aloitti ulinan, kun kuuli Suzukin ää-nen jo Haapakosken tasalla. Nuorena Paavo jopa nukkui koiransa kanssa koirankopissa ennen jah-tipäivää. Aikuisena kalareissut ulottuivat Norjaan asti ja saalistakin tuli. Paavo oli aito eläinten ystävä koko elämänsä ajan.

Mieleeni muistuu myös "Kentin kuusi", joka edel-leen seisoo ylväänä Kallioniemessä muistoja kan-taen. Teini-ikäisenä Paavo kävi salaa tupakalla kuusen suojissa, siitä puulle lempinimi. (Käryytte-lyn Paavo lopetti 1976.)

Paavo suoritti asepalveluksen Savon Prikaatissa Mikkeliissä. Kotiutuessaan hän tuli heti tervehti-mään kotijoukkoja Kallioniemeen. Paavon reservi-läisura on merkittävä, hän yleni sotilasmestariksi reservissä. Reserviläistyötä ja työtä veteraanien

hyväksi hän arvosti suuresti panostaen siihen myös vapaa-ajallaan. Aunuksen Karjala oli tärkeä. Paavo kävi siellä monet reissut muun muassa ark-kiipiispa Leon kanssa.

Kallioniemi oli rakas synnyinkoti. Käytännössä kaikki laajatkin uudistukset siellä tehtiin Paavon aloitteesta. Hyvää työtä, josta Viljo ja Helga saivat nauttia eläkevuosinaan. Komean savusauna-pro-jektin Paavo vei tinkimättömästi loppuun asti.

Hän myös rakensi yhdessä Briitan kanssa per-heelleen kauniin kodin. Heidät vihittiin elokuus-sa 1984. Vuotta myöhemmin syntyi Jenna, Niina täydensi onnea lokakuussa 1987. Paavo ja Briitta huolehtivat perheestään rakkaudella. Tytöt saivat hyvän kasvatuksen ja perusturvalliset lähtökoh-dat elämään, ja hyvin on heillä mennyt. Paavo ehti nauttia myös isovanhemmuudesta. Valokuvista-kin huomaa, miten hyvin hän viihtyi kaikkien las-ten seurassa, ja lapset hänen. Omat lapseni usein muistelevat, miten Paavo nosti heidät Kallionie-men kammarin takan päälle.

Paavolla oli hyvä tunneäly. Kauppiaanakin hän huolehti asiakkaasta loppuun asti ja kehitti aktiivi-sesti ammattitaitoaan koulutuksissa. Laatutietoi-nen palautekysely saattoi olla uutta savolaisessa arjessa 80-luvulla.

Olen iloinen kaikista yhteisistä vuosistamme ja myös ihan niistä viimeisistä retkistämme Kiuruve-delle ja lisalmeen.

*Keppeitä multia veljelle
Pentti*

Niskas-yrityksiä

Kahden sukupolven yrittäjät

Jani Niskanen otti Näkökeskuksen vetovastuun, jotta Seppo ja Eila Niskanen pääsivät viettämään ansaittuja eläkepäiviä.

Vaikka yrityksen sukupolvenvaihdoksesta on vain muutama vuosi, Seppo Niskanen ei osaa sanoa varmaksi, milloin hän siirtyi eläkkeelle.

- Se tapahtui niin hiljalleen, että en edes huomannut, milloin jäin pois, eläköitynyt yrittäjä muistelee
- Virallinen eläkeikä oli kuitenkin 68 vuotta.

Ylivieskassa ja kolmella muulla paikkakunnalla toimivan optiikkaliike Näkökeskuksen uudeksi toimitusjohtajaksi ryhtyi Jani Niskanen vuonna 2013. Sukupolvenvaihdos tehtiin 2018. Hän on ollut vanhempiensa yrityksessä töissä heti opintojen päättymisestä lähtien vuodesta 2007.

Jani valmistui prosessitekniiikan diplomi-insinööriksi ja teki diplomityönsä vanhempien liikkeeseen.

- Nyt opiskelen optikoksi ja valmistun ensi keväänä. Vaikka alasta paljon tiedänkin, niin koulutus on tarpeen. Voin tarvittaessa tuurata optikoita eri liikkeissämmme.

Jani vilkaisee optiikkaliikkeen takahuoneessa vieressään istuvaan Eila-äitiin, jonka ansioksi hän opiskelun osittain laskee. Eila muistutti poikaansa, että haku aika päättyy huomenna. Niinpä Jani pisti toimeksi. Seppo oli eläkkeelle jäämiseensä saakka yrityksen toimitusjohtaja. Janin kanssa hän yhdessä pohtii

Eila Niskanen teki optikon töitä ja Seppo hoiti yrityksen kirjanpidon.

naureskellen, että se on oikeastaan sellainen juoksupojan virka. Toimitusjohtaja tekee kaikki ne työt, joita muut eivät ehdi.

- Eila teki optikon työt ja tienasi, ja minä varmistin, että kaikki sujuu, Seppo muistelee.

Yritys ja perhe alkuun pääkaupunkiseudulla

Eila Niskasen ansiota pitkälle onkin, että Seposta tuli yrittäjä. Pariskunta tapasi aikoinaan pääkaupunkiseudulla, jossa Eila asusti kämppiksenä Sepon serkun kanssa. Eila oli opiskellut optikoksi, ja vuonna 1979 hän perusti oman liikkeen Vantaalle. Seppo työskenteli päätoimisesti SKOP:ssa tietotekniikan ja kirjapitojärjestelmien parissa.

- Tuohon aikaan työskenneltiin suurtietokoneilla, joiden muistiyksikkö oli yhden huoneen kokoinen. Nyt enemmän tehoa on pienessä kännykässä. Pieniä tietokoneita ei tuohon aikaan juuri ollutkaan.

Työnsä ohessa Seppo hoiti myös vaimonsa liikkeen kirjanpidon ja auttoi muutenkin yrityksen pyörittämisessä.

Pariskunta muistelee, että pääkaupunkiseudulla oloaika oli työntäyteistä, sillä perheeseen syntyi yhdeksän lasta.

Martinlaakson Optiikan avajaisia vietettiin huh-tikuussa 1979. Yrittäjäpariskunta Eila ja Seppo Niskanen onnittelukukkien keskellä.

- Kun lapset olivat pieniä, aika paljon olin kotona ja kävin vain auttelemassa liikkeessä. Vasta Ylivieskaan tullessa olin itse enemmän töissä, Eila kertoo.

Eila muistelee, että tuohon aikaan yrittämisen suurin haaste oli työvoiman saaminen. Optikoita ei tahtonut löytyä, ja myyjätkin erikoisliikkeeseen piti itse kouluttaa.

Ylivieska houkutti

Ylivieskaan Niskasen perhe muutti vuonna 1991, kun Eilan silmälääkärinä toiminut sukulaismies Taavi Vähäsöyrinki houkutteli. Eila (o.s. Ohtamaa) on kohtaisin Nivalasta, joten seutu oli pariskunnalle tuttua. Ensimmäinen Näkökeskus perustettiin keskustaan. Myöhemmin toinen liike avattiin Kärkkäisen kaupakeskuksen tiloissa.

Sepon mukaan molempiin liikeisiin riitti hyvin asiakkaita. Keskustan liikkeessä asioi paljon vanhempia ihmisiä, joiden oli hankalaa lähteä kaupungin laitamalla olevaan kauppakeskukseen. Tai niin hän ainakin luuli. Kun Jani lopulta lopetti keskustan liikkeen, tutut asiakkaat löysivät tiensä Savarin alueella.

- Oikeastaan samat asiakkaat kävivät molemmissa liikkeissä tutkimassa valikoimat, Jani kertoo nauraen.

Niskasten sukuseura ry 20 v 2000 - 2020

Niskaset perustivat liikkeet myös Haapavedelle ja Oulaisiin sekä ostivat liikkeen Raahesta. Janille on tarjottu lisääkin alan liikkeitä, mutta tällä hetkellä hän ei halua laajentaa. Opinnot on hyvä viedä loppuun, ja Jani haluaa viettää aikaa myös perheensä kanssa. Lapset ovat vielä pieniä.

Jos Eilan aloittaessa yrityksensä suuri haaste oli optikkojen saanti, niin nyt se on kilpailu. Janin mukaan suurten ketjujen halpamyyntiä vastaan on parasta vastata palvelulla. Näkökeskuksen myymälöissä asiakkaiden palvelemiseen ei ole määritelty aikaa, vaan jokainen asiakas palvellaan hyvin loppuun saakka.

- Siitä optikot ja koko henkilökunta ovat Janille kiihosta antaneet, Eila vahvistaa.

Ymmärrystä henkilökunnalta löytyi myös viime keväänä, kun henkilökuntaa jouduttiin koronan vuoksi lomauttamaan. Työntekijät olivat heti valmiita lomautuksiin, kun työpaikka oli taas kesän tullen odotamassa.

Pielavedellä isoisän jalanjäljillä

Seppo ja Eila viettävät nyt virallisesti eläkepäiviään, vaikka Eila joskus saakin puhelun vanhalta asiakkaalta ja rientää palvelemaan häntä liikkeeseen. Seppo taas on ollut Janin tukena yritystoiminnan kehittämisessä, vaikka ohjat ovat jo tiukasti pojan käsissä.

- Taas on menossa uusi elämänvaihe. Ensimmäinen oli 22 vuotta Kuopiossa, sitten 24 vuotta pääkaupunkiseudulla ja kohta 30 vuotta Ylivieskassa, Seppo muistelee.

Pienen askeleen lapsuuteensa ja sukunsa juurille Seppo otti neljä vuotta sitten, kun pariskunta osti Pielavedeltä kesämökin. Mökki on samoilla rannoilla, joilla isoisä omana aikanaan kulki.

- Hän teki omalla ajallaan merkittävän sosiaalisen harppauksen, kun ylsi huutolaispojasta metsätyönjohtajaksi.

Sepon lapsuuden perhe asui Kuopiossa, josta hänellä on mukavat muistot. Naapurustossa oli samankäisiä poikia, joiden kanssa pelattiin jalkapalloa

ja muutenkin urheiltiin ahkerasti. Sieltä tarttuivat liikunnalliset harrastukset, jotka ovat kulkeneet mukana elämän halki.

Kuopiossa Seppo kävi keskikoulun ja kauppaopiston. Siellä myös sinetöityi hänen tuleva ammattinsa.

- Se oli oikeastaan sattumaa. Kun pääsin kauppaopistosta, Nokia järjesti Kuopiossa ATK-kurssin. Kävin sen ja pääsin ennen armeijaa Tietosavolle töihin.

Lapsuuden liikuntaharrastukset ovat säilyneet näihin päiviin. Nytkin Seppo pelaa säännöllisesti tennistä, lenkkeilee, hiihtää ja pyöräilee.

Muutamana talvena helmikuu on vietetty Teneriffalla ystävien kanssa liikunnan merkeissä.

Vuodesta 1980 lähtien perhe on myös lomaillut paljon matkailuvaunulla ja -autolla. Niistä lapsillakin on mukavia muistoja. Yksi poika onkin alan yrittäjä, ja hänellä on toimipisteet Ylivieskassa ja Nummelassa, Seppo kertoo.

Sukuseuran kunniajäsen

Ensi kesänä Ylivieskan Raudaskylällä vietettävä sukuseuran 20-vuotisjuhla on Sepolle erityisen tärkeä, sillä hän oli itse aikoinaan perustamassa sukuseuraa. Hän oli hallituksessa kuusi vuotta ja toimi myös perustamiskokouksen puheenjohtajana.

- Alunperin minun piti olla vain varalla, mutta kun Niskasen Eeron Amerikan matka venähti pitkäksi, niin jouduin johtamaan kokouksen. Hyvinhän se meni, Seppo muistelee hymyillen.

Seppo ehti hoitaa sukuseuran kirjanpitoa peräti 17 vuotta, ennen kuin hänet nimettiin kunniajäseneksi ja vapautettiin paperitöistä.

- Jo ennen sukuseuran perustamista pidettiin kolme suvun kokoontumistapahtumaa. Siitä seuran perustamisen idea sai alkunsa. Ensi kesänä taas nähdään sukulaisia.

Teksti ja kuva: Marita Nissinen

Vuokatin Aateli Race

livo Niskanen rullahihti ja juoksi jo kuudennen voittonsa Vuokatin Aateli Racessa. Kerttu Niskanen oli niukasti paras naisten sarjassa.

Perinteinen Aateli Race kisattiin jo 16:nne kerran. Koronatilanteen vuoksi kisa käytiin syyskuussa. Aikaisemmin on kisailtu kesäkuun lopussa. Miesten ja naisten sarjoissa kisa on kaksipäiväinen. Lauantaina hiihdettiin prologilla Vaaran maili 1,6 kilometrin nousu Vuokatinvaaralle. Sunnuntaina ohjelmassa oli maastajuoksu ja rullahiihto. Naisten juoksumatka oli 3 km ja hiihtomatka 10 km. Miesten matkat olivat 4,5 km ja 15 km.

livo oli 15 kilometrin rullasuksilenkkiin ja Vuokatinvaaralle päättyneessä kaksipäiväisessä kisassa ylivoimainen. Hänen takanaan hopealle ehti Ristomatti Hakola 50 sekuntia livolle hävinneenä.

Naisten puolella kärkitaistelu oli tiukempi kuin miehissä. Vuokatissa asuva Kerttu Niskanen vei voiton neljän ja puolen sekunnin erolla Laura Monosen. Johanna Matintalo oli kolmas (+33).

Kerttu Niskanen voittoon Taivalkoskella

Maastohiihdon Suomen cupissa Taivalkoskella 22.11. Kerttu Niskanen voitti naisten 10 km vapaalla hiihtotavalla. Kerttu päihitti toiseksi tullutta Riitta-Liisa Roposta 26,3 sekunnilla. Kolmanneksi hiihtänyt Krista Pärmäkoski hävisi Kertulle peräti 29,1 sekuntia.

SUKUSEURAN HALLITUS KOKOONTUI OODISSA

Ylivieskassa pidettäväksi suunniteltu hallituksen kevätkokous siirtyi korona-aallon vuoksi loppukevään ja Helsingin Keskustakirjasto Oodiin. Iltapäivällä 23.8. asiakkaita kirjastossa riitti, ja työskentelytilat olivat varattuja, vaikka oli sunnuntaipäivä. Oodi on niin erikoinen paikka, että sitä kannattaa vähän esitellä.

Rakennuksen on suunnitellut Arkkitehtuuritoimisto ALA ja rakentamisesta vastannut YIT. Oodi valmistui loppuvuodesta 2018. Nimestä järjestettiin yleisökilpailu, johon innokkaasti osallistuttiin. Oodi edustaa modernia, ns. vau-arkkitehtuuria kaarevine muotoineen, terävine kulmineen, runsaine lasipintoineen ja monitoimiulokkeineen. Perushahmoltaan se muistuttaa isoa puulaivaa. Päämateriaalina sen ulko- ja sisätiloissa on käytetty suomalaista puuta. Helsinkiläisten "olohuoneeksi" kutsuttu Oodi oli viimeinen Kansalaistorin kulttuurirakennuksista taidemuseo Kiasman, Musiikkitalon ja Finlandia-talon ryppäessä vastapäätä Eduskuntataloa. Oodi otettiin innostuneesti vastaan, ja kävijöitä on riittänyt muualtakin kuin Helsingistä, ulkomaita myöten.

Oodi-rakennuksessa on kolme maanpäällistä kerrosta kellaritilojen lisäksi. Alin kerros on avara monitoimitila Siihen sijoittuvat erilaisten kirjastopalveluiden, kuten neuvonta, palautuspiste, kirja-

uutuuksien esittely ja välinevuokraus, lisäksi myös lounasravintola Oodi, elokuvateatteri Regina, auditoriotila Maijansali ja Helsinki-infotiski.

Toinen kerros osoittaa, että Oodi on tekemisen, oppimisen ja yhteisöllisyyden paikka. Siellä voi mm. käyttää ompelukoneita, saumureita, 3D-tulostimia, kopioida, laminoida, pelata niille varatuissa tiloissa konsolipelejä sekä varata tietokoneen käyttöönsä. Soittotiloissa voi harjoitella ja edetä valmiiseen tuotokseen asti. Opetuskeittiössä voi järjestää kokkikursseja tai jopa viettää pienimuotoisia juhlia. Erikoisia luku- ja työskentelytiloja on runsaasti. Ne on varattava etukäteen, kuten ryhmätilat, jollaisessa myös sukuseuran hallituksen kokous pidettiin.

Kolmatta kerrosta kutsutaan Kirjaitaivaaksi. Siellä on todella laaja valikoima erikielisiä kirjoja, suuri kokoelma elokuvia, nuotteja ja pelejä, eli varsinainen lainausosasto. Kirjahyllyjen lomassa, huonepuiden alla, on sohvia ja nojatuoleja lukemiseen. Kahvion lisäksi tässä kerroksessa on myös laaja lasten leikkialue sekä salaoven takainen satuhuone. Melkein koko rakennuksen mittaiselta Kansalaisparvekkeelta voi nähdä Töölönlahden hienot kulttuurirakennukset.

Koronaviruksen takia kevästä kesäkokoukseksi siirtynyt sukuseuran hallituksen sääntömääräi-

Robotti Patu ja kolme muuta automaattia tilaavat itselleen hissien, kun kuljettavat kirjalaatikoita kerroksesta toiseen.

Sulavalinjainen Oodi muistuttaa ulkoapäin laivaa.

Kokoukahvit oodissa.

nen kokous pidettiin 23. elokuuta 2020 Keskustakirjasto Oodissa. Puheenjohtajana toimi Jouko Niskanen ja sihteerinä Varpu Taanila. Käsiteltäviä, isoja asioita oli runsaasti. Kaikki päätökset tehtiin yksimielisesti, äänestyksiä ei tarvittu. Tilinpito ja -päättös hyväksyttiin huomautuksitta ja vuosikertomukseen oltiin tyytyväisiä. Kun talouskatsausta tarkasteltiin, esiin nousi toivomus, että tulevia sukujuhlia järjestettäessä toimittaisiin niin, ettei rasi- tettaisi yhdistyksen taloutta.

Varsinainen kaksiosainen sukukirja on ollut jo jonkin aikaa loppuunmyyty. Sukurekisteriin on tullut runsaasti lisäyksiä, muutoksia ja korjauksia, mutta lisää ilmoituksia toivotaan edelleen. Hankkeita uuden, korjatun painoksen ottamiseksi varsinaisesta sukukirjasta on jo alettu tutkia. Ennen kuin toteutukseen ryhdytään, päätettiin, että odotetaan vielä Ari Kolehmaiselta tulossa olevia, suvun historian lisätutkimuksen tuloksia.

Eero Niskanen esitteli Ylivieskassa 31.7. – 1.8.2021 pidettävien sukujuhlien järjestelyjä ja alustavaa ohjelmaa. Todettiin, että työtä oli tehty huolellisesti, ja suunniteltu ohjelma vaikutti monipuoliselta ja kiinnostavalta. Varsinkin juhlien teemaan

yrittäjyydestä ja kädentaidoista oltiin erittäin tyytyväisiä.

Keskusteltaessa Lars Johan Niskasen hautakiven kunnostuksesta mahdollisesti sukuseuran avustuksella päädyttiin tiedustelemaan myös muita tahoja. Antti Niskanen valittiin ottamaan yhteyttä Herättäjäyhdistykseen sekä lisalmen seurakuntaan asiasta. Samoin päätettiin Ylivieskan sukujuhlilla kerätä kolehti rahoituksen saamiseksi.

Kuten edellä tuli ilmi, sukukirjan uusintapainos ei ole valmis vielä kesällä 2021. Sitä korvaamaan on päätetty painattaa valokuvakirja sukuseuran tähänastisista vaiheista. Hallituksen sisältä valittiin toimikunta viemään hanketta eteenpäin. Sen vetäjänä toimii Antti Niskanen.

Sukuseuran oman adressin painattamista käsiteltiin, ja asian selvittämisen ja toteuttamisen otti tehtäväkseen Jouko Niskanen.

Yksimielinen hallitus päätti kokouksensa päätöskahveihin Kirjataivasta ihailen.

Teksti ja kuvat: Varpu Taanila

Toisen kerroksen kokoustila, jonka hallituksemme sai käyttöönsä.

Viihtyisyyttä kirjastoon luovat lukuisat viherkasvit.

Kolmas kerros on nimeltään Kirjataivas.

Retki Hiidenportin kansallispuistoon

Itäisen Sotkamon saloseudun sydämessä, lähellä Kuhmon ja Valtimon rajaa, sijaitsee Hiidenportin kansallispuiston jylhä rotkomainen. Sinne matkaa kertyy Sotkamosta noin 48 kilometriä. Puiston pinta-ala on 45 neliökilometriä ja tunnusomaista sille on soiden ja kankaiden pirstoma maisema ja aarnimetsä. Kansallispuiston alueella on eri pituisia viitoitettuja pitkospuupolkuja lähes 30 kilometriä.

Ennätyksellisen hyvä marjavuosi alkaa olla loppuillaan. Kesän lakat, mustikat, puolukat ja karpalot on saatu talteen talven iloksi ja terveydeksi.

Lokakuun alun lauantai valkenee pilvisenä, mutta pou-taisena muutaman sadepäivän jälkeen. Neljän hengen porukalla suuntaamme auton kohti Hiidenportin kansallispuistoa. Tavoitteenamme on patikoida jokin

Hiidenrotko

reiteistä ja nauttia syksyn leppoisasta ruskaluonnosta sekä juhlistaa näin porukkamme jäsenen 60-vuotis-merkkipäivää.

Parkkipaikalle tultuamme huomaamme, että joku muukin on tänne sonnustautunut. Autoja niin paljon pysäköintialueella ja tien varressa, että vaivoin löydämme autollemme paikan. Tunkua näyttää olevan kansallispuistoihin näin korona-aikana.

Lähdemme kävelemään rotkolle menevää polkua juuria ja kiviä väistellen halki naavaisten kuusimetsien. Rotkolta päin vastaamme tulee patikojia pitkissä letkoissa ja onpa niinkin kovakuntoisia, että jotkut ohittavat meidät. Köysillä aidattua polkua lähestymme rotkon reunalle, josta puusiltaa pitkin ylitämme kuilun turvallisesti. Syvä rotko on syntynyt maankuoren pöimätyssä. Myöhemmin jääkaudet muovasivat ja silottivat sen pinnanmuotoja. Pystysuora kallioseinämä ko-
hoaa 20 metrin korkeuteen, kuilun pohjalla peilityyni lammen pinta.

Siitä kulkijan ura urkenevi.

Kovasinvaaralla.

Yleensä kun ollaan kuilun partaalla, on tehtävä valinta. Niin meidänkin. Olemme reitin valinnan edessä. Lähteäkö kohti Kitulanlampea vai Porttilammen laavulle tai kääntyä jo paluumatkalle kohti Kovasinvaaran niit-
tyä. Suuntaamme Porttilammen laavulle, jossa aiomme nauttia retkievää. Laavulle tultuamme huomaamme, että porukkaa on niin valtavasti, että on sula mahdot-
tomuus päästä lähellekään nuotiopaikkaa. Lisäksi ympäristössä on yöpyjiä teltoissa ja riippumatoissa. Wau! Tämä paikka on ylikansoitettu. Pienen mehutauon ja neuvottelun jälkeen jatkamme vaellusta 10,5 kilometrin mittaista reittiä, joka vie takaisin Kovasinvaaran kautta Palolammen parkkipaikalle. Polku kulkee kuusikossa rinteitä alas ja taas rinnettä ylös, välillä ylitämme suon pitkospuita pitkin. Kilometrien taivalluksen jälkeen kuusien seassa näkyy siellä täällä koivuja, leppii ja pihlajia syksyn täydessä loistossa. Lähestymme Kovasinvaaran vanhaa asuinpaikkaa. Pieni heinäinen niitty kiviraunioineen on enää jäljellä muistuttamassa vanhasta asutuksesta. Täällä tiettömän tien, vaikeaku-
kuisten polkujen takana on asuttu vielä 1960-luvulla. Alkukesän töiden jälkeen vaaralle on kokoonnuttu lähialueilta ilakoimaan Hiidentanssien merkeissä.

Sammalten ja kivien välissä soliseva polku saattaa meidät Kovasinvaaralta kuusikkojen ja harjumetsikköjen läpi takaisin Palolammen lähtöpaikalle.

Hiidenportti on hieno retkikohde kesäiseen aikaan ja vielä syksylläkin, jolloin ruskan värittämät puut ja suot ovat loistossaan. Paikka on näkemisen ja kokemisen arvoinen.

Puolen tunnin ajon jälkeen olemme merkkipäivää viettävän kesämökillä, jossa pääsemme vihdoinkin nauttimaan retkieväistä, itse asiassa juhlatarjoilusta. Elämäni ylivoimaisesti rankin 60-vuotispäivän juhlinta – tuo kolmen tunnin patikointi.

Teksti: Jouko Niskanen

Kuvat: Hannele Jansson

Niskasten sukuseura ry 20 v 2000 - 2020

Niskasten sukuseura ry

VUODEN 2019 VUOSIKERTOMUS

Vuosi 2019 oli sukuseuran 19. toimintavuosi. Ylivieskassa vuonna 2000 perustetun sukuseuran kotipaikaksi yhdistysrekisteriin on merkitty Pielavesi, jossa Niskasten suvun katsotaan esiintyneen ensimmäistä kertaa jo 1500-luvulla.

Hallitus

Jouko Niskanen, puheenjohtaja ja rahastonhoitaja	Sotkamo
Hannu Niskanen, varapuheenjohtaja	Helsinki
Markku Niskanen, sihteeri	Seinäjoki
Antti Niskanen, jäsenrekisterin hoitaja	Helsinki
Sirkku-Marja Salakari, jäsen	Kirkkonummi
Varpu Taanila, jäsen	Helsinki
Eero Niskanen, jäsen	Pyhäsalmi

Hallitus piti kertomusvuonna kaksi kokousta: 14.4.2019 Helsingissä ja 5.10.2019 Seinäjoella.

Jäsenistö

Vuoden 2019 lopussa jäsenrekisterissä oli 473 henkilöjäsentä, joista 21 ainaisjäsentä ja kolme kunniajäsentä. Yritysjäseniä oli kaksi. Jäsenmaksun maksaneita oli kaikkiaan 393. Jäsenmaksu puuttui 59 jäseneltä. Sukuseuran sääntöjen mukaan kahtena perättäisenä vuonna jäsenmaksunsa laiminlyönyt henkilö poistetaan jäsenrekisteristä. Poistettuja henkilöitä oli 10. Jäsenmaksutuotto oli 6050 euroa. Vuosijäsenmaksu on 15 euroa, yritysjäsenet 50 euroa sekä ainaisjäsenet 150 euroa.

Jäsenlehti

Jäsenlehden toimituskuntaan ovat kuuluneet Varpu Taanila, Hannu Niskanen, Tuulikki Saarinen ja Jouko Niskanen. Lehdet painettiin Sotkamon Kirjapainossa ja ne postitettiin jäsenille toukokuussa ja joulukuussa. Joululehden välissä jäsenet saivat jäsenmaksulomakkeen ja toukokuun lehden välissä oli maksumuistutus, jos maksu oli suorittamatta. Aineistoa lehteen toimittivat monet sukuseuran ja hallituksen jäsenet.

Nettisivut

www.niskaset.info -sivujen ylläpidosta on vastannut Antti Niskanen. Asta Niskanen ylläpitää edelleen vuonna 2015 perustettua sukuseuran Facebook -sivustoa Niskaset.

Merkkipäivien muistamiset

Merkkipäiviään viettävälle jäsenille on lähetetty sukuseuran onnittelukortti 50-vuotispäivästä alkaen. Onnitteluista on vastannut Sirkku-Marja Salakari.

Sukukirjan jatkohanke

Loppuunmyytyyn sukukirja-aineistoon tulee jatkuvasti muutoksia ja lisäyksiä. Ari Kolehmainen tutkii ja tekee selvityksiä uusista Niskasten sukuhaaroista. Hallitus päätti selvittää mahdollisuutta tehdä sukukirjasta uusittu digipainos. Antti Niskanen vie jatkohanketta eteenpäin.

Sukukokous 2021

Seuraava sukukokous on Ylivieskassa Raudaskylän opistolla 31.7.-1.8.2021. Sukupäivien valmisteluista vastaa hallituksen edustajana Eero Niskanen. Toimikunnan alustava suunnittelukokous on pidetty 2.10.2019 Ylivieskassa.

Tuotemyynti

Tuulikki Saarinen on hoitanut kassien ja lippisten myynnistä ja postituksesta. Kasseja myyty 42, varastossa 83 / lippiksiä 20, varastossa 42 / pöytästandaareja 4, varastossa 9.

Kuvakirja

Hallitus on käynnistänyt kuvakirjahankkeen. Kirja olisi pienimuotoinen historiikki sukukokouksista vuodesta 1994 alkaen. Perustettuun työryhmään valittiin Varpu Taanila ja Sirkku-Marja Salakari. Kuvakirja on tarkoitus saada valmiiksi Ylivieskan sukukokoukseen 2021 mennessä.

Sukuseuran säännöt

Uudistetut sukuseuran säännöt hyväksyttiin Järvenpään sukukokouksessa 2018. Sääntömuutos rekisteröity 9.1.2019 PRH:ssa.

Ensimmäinen sukukokous vuonna 1994.

Seuraava sukukokous Ylivieskassa 31.7. - 1.8.2021

Olisiko aika kirjoittaa?

Voisimme kaikki ryhtyä haastattelemalla ja kirjoittamalla tallentamaan omia ja läheistemme kuvia, muisteluita ja selviytymistarinoita eletystä elämästä. Miten sinä olet löytänyt selviytymiskeinosi ja reittisi haastavissa tilanteissa? Erityisen hienoa olisi, jos saisimme rakkaat vanhuksemme muistelemaan elettyä elämää. Niin paljon upeita ja myös opettavaisia ihmistarinoita menee unholaan, ja kuinka paljon noista tarinoista voisi oppia. Näin vanhemmat ihmiset kokisivat, että heidän elämällään on ollut merkitystä ja että heitä arvostetaan.

Muisteluita ja tarinoita voisi myös tallentaa nauhoittamalla, jolloin niitä voisi myöhemmin kirjoittaa julkaistaviksi. Miten suurenmoinen muisto se olisikaan lapsille ja tuleville sukupolville.

Kirjoitukset voi lähettää joko jäsenlehteen os. niskjo@hotmail.com tai uudistettavaan sukukirjaan os. rekisteri.niskanen@kolumbus.fi

Toimitus pyytää sukuseuran jäseniltä ja lukijoilta lehdessä julkaistavaksi tarinoita, haastatteluja, pakinoita, runoja, aforismeja, mielipidekirjoituksia, valokuvia – ja kaikkia mahdollisia tuotoksia.

Lähetä: sähköpostilla niskjo@hotmail.com
tai kirjeellä Jouko Niskanen, Peltokatu 5 88600 SOTKAMO

www.niskaset.info

Ihmettelen

Ihmettelen ristiriitaa: Suomessa syntyy aivan liian vähän lapsia, mutta samaan aikaan tehdään abortteja peräti lähes 10 000 joka vuosi. Vuoden 1975 jälkeen abortteja on tehty yli 500 000.

Ihmettelen, miten on mahdollista, että Suomen kotitalouksien ruokahävikki on noin 23 kiloa henkeä kohti vuodessa, vaikka kodeissa on jääkaapit ja pakastimet.

Ihmettelen, kuinka Suomen kouluihin on pesiytynyt kaikenlainen helppo viihteellinen puuhastelu, divaani-patjat, jatkuva taustahäly, rajojen puuttuminen, hiipivä kaaos, Uusissa kouluissa on vain yksi iso opetustila, jossa yhtä aikaa opiskelee useita oppilasryhmiä. Kun erään koulun lasten vanhemmat valittivat melusta, vastauksena oli, ettei ongelmana ole meteli, vaan äänten sekoittuminen. Englannin kielenopetus saattoi sekoittaa matematiikan opetuksen. Kouluissamme kiusataan, häiriydytään, keskeytetään opinnot ja lopuksi syrjäydytään oikein porukalla.

Ihmettelen korkean tahojen (valtakunnansyyttäjä Toiviainen) kannanottoja, ettei saisi julkisesti puhua ja kirjoittaa synnistä, mutta Hussein al Tae saa solvata juutalaisia ja yllyttää teloittamaan ihmisiä.

Ihmettelen heitä, jotka suureen ääneen mesoavat ja peräävät suvaitsevaisuutta, mutta eivät itse suvaitse toisenlaisia mielipiteitä, vaan yrittävät saada toisina-jattelijat hiljaisiksi ja näyttämään suvaitsemattomilta.

Saanhan minä ihmetellä – vai saanko?
Jouko Niskanen

Sutkauksia

Ellu oli lähdössä eläkeläisten seuramatkalle ja antoi neuvoja Aatulle: "Kattilassa on valmiiksi keitettyä puurovettä ja kahvivettä. Ei tarvihe ku lämmittellä ja laettoo höysteet sekkaa."

Savon Sanomat

Naapurin tyttö tuli Villeä vastaan puistossa. Ville tiedusteli kuulumisia: "Mittee sinä nykyvään tiet?"

Tyttö vastasi: "Etäopiskelen lähihoetajaks."

Savon Sanomat

Pekka ihmetteli naapurinsa touhua:

"Minkä ihmeen taatta sinä vejät roekalla sähköt postilaatikkoon?" "No ku kuulemma nykyvään laettavat sähköpostijakkii."

Savon Sanomat

Eino jututtaa kaupalla vanhaa koulukaveriaan Hannesta, joka on tullut kotiseudullaan piipahtamaan:

"Mihinkäs hommiin sinä oot piätynnä?"

Hannes vastasi: "Oon repinnä leevän toesten suusta jo pitkälti kolmattakymmentä vuotta."

Eino ihmetteli: "No voe hyvänen aeka... Mitenkä sinä sillä laella oot onnistunu keplottelemmaan?"

"Hammasliäkärinäpä hyvinnii."

Savon Sanomat

Niskasten sukuseura ry 20 v 2000 - 2020

Myyntituotteita

1. Lippis Niskasten logolla

- vahvaa harjattua puuvillatavaraa
- etuosa vahvistettu
- sandwich lippa jossa koristeraita
- tarrakiinnitys

Hinnat: yksittäin ostettuna **lippis 15,-** ja **kassi 6,-**
yhdessä ostettuna **lippis ja kassi 20,-**

Tilaukset: Tuulikki Saarinen puh. **050 552 1022**, s-posti tuulie.saarinen@gmail.com

Toimitus: -postissa, jolloin tilaaja maksaa postimaksun
-sopimuksen mukaan voi noutaa tai toimitus erikseen sovitulla tavalla

2. Kassi Niskasten logolla

- koko 46x46x17 lyhyillä kädensijoilla
- laadukas, kestävä ja pestävä
- kierrätettävää laminoitua nonvovenia

Elokuvan suurmies Mikko Niskanen läheisten silmin

Idea yhdestä lehtijutusta kasvoi kirjaksi, joka menee syvälle elokuvaohjaajan mielenmaisemaan. Vuonna 2019 Mikko Niskasen syntymästä tuli kuluneeksi 90 vuotta. Marjo Steffanssonin tallentamat tarinat koottiin kansiin ja julkaistiin Muistoissa Mikko - tapahtumassa Konginkankaalla. Samaan kirkkoon, jossa Niskanen oli kuvannut kohtauksia elokuviinsa, kerääntyi toistasataa kiinnostunutta kuulemaan ja kunnioittamaan elässään paikallisten suosioista sivuun jäänyttä taiteilijaa.

Lisätiedot ja kirjatilaukset: Marjo Steffansson, marjo@aksa.fi, p. +358 40 841 2945

SUKUSTANDAARI

Sukuseuran pöytästandaarin

heraldinen selitys: "Valkoisella kankaalla musta kärrynpyörä, jonka keskellä punainen tapuli, ovi, luukkuja tupsut keltaiset. Kärrynpyörä kuvaa ajanratasta, sukupolvien kiertokulkua sekä entisajan kulkuvälinettä. Tapuli kuvaa suvun ikäikaista asuinpaikkaa Pielavedellä".

Tilaa lahjaksi, muistoesineeksi tai juhlapöydän arvokkaaksi koristeeksi suvun tunnus pöytästandaari. Hinta 30 euroa + postitus 8,10 e. Tilaukset: 044-5144143 tai niskjo@hotmail.com

Erkki Niskasen ja Reijo Niskasen kirjoista tuotto menee kokonaan sukuseuran hyväksi.

Kirjojen kappalehinta on 5 euroa + postituskulut.

Tilaukset: Jouko Niskanen puh. 044 5144143 tai niskjo@hotmail.com

Hallituksen toimesta tilattiin jäsenten omaan käyttöön

LÄMMIN OSANOTTO-adresseja sekä ONNITTELUKORTTEJA.

Kortteja toimitetaan 5 kpl nipuissa 15 €
Adresseja yksittäin 12 €/kpl + postimaksu

Tilaukset: jouko43niskanen@gmail.com
044 5144 143

Sukuseuran hallitus 2018-2021

Puheenjohtaja / rahastonhoitaja
Jouko Niskanen, Sotkamo
044-5144 143
jouko43niskanen@gmail.com

Sihteeri
Markku Niskanen, Seinäjoki
040-5963 528
markun45@gmail.com

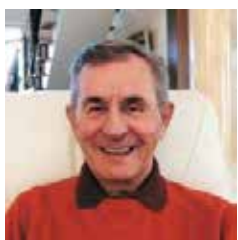
Varapuheenjohtaja
Hannu Niskanen, Helsinki
045-8092 900
hannukk.niskanen@gmail.com

Jäsen
Varpu Taanila, Helsinki
050-5003 701
varpu.taanila@kotiposti.net

Jäsenrekisterin hoitaja
Antti Niskanen, Helsinki
040-5000 561
rekisteri.niskanen@kolumbus.fi

Jäsen
Sirku-Marja Salakari, Kirkkonummi
050-3371 291
sirku-marja.salakari@elisanet.fi

Jäsen
Eero Niskanen, Pyhäsalmi
0400-681 845
eeroniskanen09@gmail.com

NISKASET

Niskasten sukuseura ry:n jäsenlehti 2/2020

Lehden toimitus:

Varpu Taanila • Tuulikki Saarinen • Jouko Niskanen niskjo@hotmail.com

Painosmäärä: 400 kpl

Kannen kuva: Jouko Niskanen

Paino: Yrityslahja / FinGroup Oy